

2009. december 16., szerda

- (d) ha a tárgyalások bármely szakaszában a Parlament ajánlásokat fogad el a tárgyalások folytatására vonatkozóan, a Bizottság figyelembe veszi a Parlament véleményét a megállapodás megkötése előtt;
- (e) intézményközi lajstromot hoznak létre és alkalmaznak, amely tartalmaz minden olyan dokumentumot, amelyeket a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (3) bekezdésében előírt külföldi bizottság rendelkezésére bocsát;

*

* *

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a WTO főtitkárának.

Az egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott korlátozó intézkedések a lisszaboni szerződés hatályba lépése után

P7_TA(2009)0111

Az Európai Parlament 2009. december 16-i állásfoglalása az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott korlátozó intézkedésekről, a Zimbabwéval szembeni korlátozó intézkedésekről, illetve a szómáliai helyzet tekintetében hozott korlátozó intézkedésekről

(2010/C 286 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az ENSZ valamennyi emberi jogi egyezményére és azok fakultatív jegyzőkönyveire, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és annak két fakultatív jegyzőkönyvére, az ENSZ Alapokmányára és különösen annak 1. és 25. cikkére, valamint a VII. fejezet 39. és 41. cikkére,
- tekintettel az emberi jogokról és alapvető szabadságjogokról szóló európai egyezményre (az Európai Emberi Jogi Egyezmény) és annak jegyzőkönyveire, valamint az Európai Unió 2009. december 1-jén hatályba lépett Alapjogi Chartájára (a Charta), különösen az Igazságszolgáltatásról szóló VI. címére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződést és az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződést módosító Lisszaboni Szerződés vonatkozó rendelkezéseire, és különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75., 215. és 275. cikkére, valamint az Európai Unióról szóló szerződés II. címében foglalt demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezésekre,
- tekintettel a korábbi EU-Szerződés (3., 6., 11., 13., 19., 21., 29. és 39. cikk), valamint az EK-Szerződés vonatkozó rendelkezéseire (60., 133., 296., 297., 301. és 308. cikk),

2009. december 16., szerda

- tekintettel az e területet érintő vonatkozó tanácsi dokumentumokra ⁽¹⁾,
- tekintettel a terrorizmus leküzdéséről szóló, 2001/930/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽²⁾, illetve a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽³⁾, valamint a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Oszáma Bin Ládennel, az Al-Qaida szervezet tagjaival és a Tálibánnal, valamint a velük összeköttetésben álló személyekkel, csoportokkal, vállalkozásokkal és szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2002/402/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽⁵⁾, az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2002. május 27-i 881/2002/EK tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾, valamint a vonatkozó bizottsági javaslatra és tanácsi szövegre ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Szomáliával szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2009. február 16-i 2009/138/KKBP közös álláspontra ⁽⁸⁾, a vonatkozó bizottsági javaslatra ⁽⁹⁾, valamint a Zimbabweval szembeni korlátozó intézkedések megújításáról szóló, 2004. február 19-i 2004/161/KKBP közös álláspont ⁽¹⁰⁾ módosításáról szóló, 2008. július 31-i 2008/632/KKBP közös álláspontra ⁽¹¹⁾ és a vonatkozó bizottsági javaslatra ⁽¹²⁾,
- tekintettel az e téren született állásfoglalásaira, és különösen az emberi jogok területén tett uniós fellépések és politikák részét képező uniós szankciók értékeléséről szóló, 2008. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése Jogi és Emberi Jogi Bizottsága „Az ENSZ Biztonsági Tanácsa és az Európai Unió feketelistái” című, 2007. november 16-i jelentésére, valamint az ehhez csatolt, 2008. január 22-i kiegészítésre,
- tekintettel az Európai Közösségek Bíróságának vonatkozó esetjogára, és különösen a C-402/05 P sz. és a C-415/05 P sz., Yassin Abdullah Kadi és Al Barakat International Foundation kontra az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítéletére ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel az európai adatvédelmi biztos 2009. július 28-i véleményére az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről szóló 881/2002/EK rendelet módosítására vonatkozó tanácsi rendeletre irányuló javaslatról,
- tekintettel Fejlesztési Bizottsága elnökének az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága elnökéhez írt, 2009. november 12-i levelére,

⁽¹⁾ A külügyi tanácsadók munkacsoportjának 2004. január 22-i feljegyzése: „A korlátozó intézkedések (szankciók) ellenőrzése és értékelése a közös kül- és biztonságpolitika keretén belül – A külügyi tanácsadók munkacsoportján belül „Szankciók” csoport létrehozása (RELEX/Szankciók)” (05603/2004); A Titkárság 2004. június 7-i feljegyzése: „Korlátozó intézkedések (szankciók) alkalmazására vonatkozó alapelvek” (10198/1/2004); A Titkárság 2005. december 2-i feljegyzése: „Az EU közös kül- és biztonságpolitikájának keretein belül elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtására és értékelésére vonatkozó iránymutatások” (15114/2005); A Titkárság 2007. július 9-i feljegyzése: „Korlátozó intézkedések – A korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának legjobb uniós gyakorlatai” (11679/2007) és a külügyi tanácsadók munkacsoportjának 2008. április 24-i feljegyzése: „Korlátozó intézkedések (szankciók) – Az uniós legjobb gyakorlatok aktualizált változata” (08666/1/2008).

⁽²⁾ HL L 344., 2001.12.28., 90. o.

⁽³⁾ HL L 344., 2001.12.28., 93. o.

⁽⁴⁾ HL L 344., 2001.12.28., 70. o.

⁽⁵⁾ HL L 139., 2002.5.29., 4. o.

⁽⁶⁾ HL L 139., 2002.5.29., 9. o.

⁽⁷⁾ COM(2009)0187 és a 12883/2009 sz. tanácsi dokumentum.

⁽⁸⁾ HL L 46., 2009.2.17., 73. o.

⁽⁹⁾ COM(2009)0393.

⁽¹⁰⁾ HL L 50., 2004.2.20., 66. o.

⁽¹¹⁾ HL L 205., 2008.8.1., 53. o.

⁽¹²⁾ COM(2009)0395.

⁽¹³⁾ HL C 295. E, 2009.12.4., 49. o.

⁽¹⁴⁾ EBHT 2008., I-6351.

2009. december 16., szerda

- tekintettel a korlátozó intézkedésekről a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett, 2009. november 16-i kérdésekre (O-0135/2009 – B7-0233/2009, O-0136/2009 – B7-0234/2009),
  - tekintettel a Jogi Bizottság 2009. december 3-i ülésén kifejtett álláspontjára az Oszáma bin Ládénról, az Al-Qaida hálózatról és a Tálibánról, illetve Szomáliáról és Zimbabwéről szóló szövegekre irányuló javaslatok Lisszaboni Szerződés szerinti jogalapjaira vonatkozóan,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az emberi jogok tiszteletben tartása az Unió egyik alapvető értéke (EUSz. 2. cikke), ami a külső fellépésekben is tükröződik az EUSz. 21. cikke (1) bekezdésének megfelelően: „az Unió nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és arra irányul, hogy ezek érvényesülését a világ többi részén is előbbre vigye; ezek az alapelvek a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása”,
- B. mivel az Unió a terrorcselekmények kiindulási pontjától és megjelenésük helyétől függetlenül elkötelezte magát a terrorizmus valamennyi formája elleni küzdelemre úgy, hogy fellépéseinek különböző eszközei a jogállamiság által világosan megjelölt határok között maradnak és tiszteletben tartják az emberi jogokat; mivel rendkívüli figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy e speciális területen az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása teljes mértékben megvalósuljon, és a terrorizmus elleni küzdelem céljából elfogadott valamennyi intézkedés arányos, megfelelő és hatékony legyen;
- C. mivel az eszközök, melyek által az Unió a fent hangsúlyozott célok elérésére törekszik – beleértve a terrorizmus elleni küzdelmet – harmadik országok kormányai, természetes vagy jogi személyek, csoportok vagy államisággal nem rendelkező entitások elleni korlátozó intézkedéseket (szankciókat) is magukban foglalnak (de nem korlátozódnak azokra); mivel továbbra is kérdéses, hogy az ENSZ és az EU elegendő bizonyítékkal tud-e szolgálni arra, hogy ezek az intézkedések sikeresen korlátozzák a terrorcselekmények finanszírozását; és tekintettel arra, hogy az intézkedések jelentős hatással voltak az EU és az ENSZ alapvető jogok iránti elkötelezettségének hitelességére,
- D. mivel az EU általános gyakorlatával összhangban nem tesznek különbséget a „szankció” és a „korlátozó intézkedés” fogalma között⁽¹⁾; mivel a Tanács rámutatott arra, hogy a szankciókat olyan módon kell kilátásba helyezni, hogy maximális hatással legyenek azokra, akiknek a magatartását befolyásolniuk kellene; ezáltal a befolyásolni kívántak pontos meghatározása a lehető legkisebbre csökkentené a káros humanitárius hatásokat, a nem célzott személyeket sújtó, véletlen következményeket, vagy a szomszédos országokra gyakorolt esetleges káros hatásokat;
- E. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „amennyiben az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján elfogadott valamely határozat úgy rendelkezik, a Tanács az (1) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben korlátozó intézkedéseket állapíthat meg”; és mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikkének első albekezdése kimondja, hogy „ha a 67. cikkben megállapított célkitűzések elérése, a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek megelőzése és az azok elleni küzdelem érdekében szükséges, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, rendeletekben meghatározza a tőkemozgások és a fizetési műveletek terén meghozott közigazgatási intézkedések, így például a természetes és jogi személyek, csoportok vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitások birtokában vagy tulajdonában lévő, illetve őket illető pénzkészletek, pénzügyi eszközök és gazdasági jövedelmek befagyasztásának kereteit”;
- F. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 275. cikkének második albekezdése kimondja, hogy „az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik [...] a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló, e szerződés 263. cikkének negyedik albekezdése alapján hozzá benyújtott keresetek tekintetében”;

(1) A korlátozó intézkedések típusai különbözőek lehetnek, és magukba foglalják a fegyverembargókat, a kereskedelmi szankciókat, a pénzügyi/gazdasági szankciókat, a pénzeszközök befagyasztását, repülési tilalmat, a bebocsátás korlátozását, diplomáciai szankciókat, sport- és kulturális események bojkottálását, valamint a harmadik országgal való együttműködés felfüggesztését.

2009. december 16., szerda

- G. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkének (2) bekezdése felszólítja a Parlamentet és a Tanácsot az adatvédelem egyértelmű és stabil keretének kidolgozására, amely „a természetes személyeknek az uniós intézmények, szervek és hivatalok által, illetve az uniós jog alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére” vonatkozó szabályokat, „valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat” tartalmaz; mivel e cikk azt is kimondja, hogy „e szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik”; mivel következképpen az uniós intézményeknek is a fent említett szabályokat kell alkalmazni a személyes adatok feldolgozásakor a kül- és biztonságpolitika terén; mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 39. cikke („A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések” című második fejezet) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkétől való eltérésként értelmezendő, amely a Tanács számára előírja, hogy „a természetes személyeknek az e fejezet alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat megállapító határozatot” fogadjon el; mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkének (2) bekezdéséhez hasonlóan azt is kimondja, hogy „e szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik”;
- H. mivel a fent említett Yassin Abdullah Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága ügyben a Bíróság a 881/2002/EK rendeletet a Yassin Abdullah Kadira és az Al Barakaat International Foundationra vonatkozó részében megsemmisítette, és úgy találta, hogy amennyiben a közösségi hatóság egy személy vagy szervezet pénzeszközei és gazdasági forrásai befagyasztása mellett határoz a 881/2002/EK rendelettel összhangban, úgy a védelemhez és különösen a meghallgatáshoz való jog, valamint a bírósági felülvizsgálathoz való jog biztosítása érdekében az említett határozat indokolásáról tájékoztatni kell az adott személyt vagy szervezetet, továbbá amennyiben az adott személy vagy szervezet nem kapott tájékoztatást az ellene felhozott bizonyítékokról, akkor nem tudta megfelelő körülmények között megvédeni jogait a bizonyítékok tekintetében a közösségi igazságszolgáltatás előtt;
- I. mivel az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának ítélezési gyakorlata kiemeli a bírósági felülvizsgálat szerepét, mivel ez jelenti az egyetlen olyan eljárási biztosítékot, amely egyensúlyt teremt a nemzetközi terrorizmus ellen folytatott küzdelem szükségessége és az alapvető jogok védelme között⁽¹⁾; mivel korábban az Elsőfokú Bíróság ítélete (a T-110/03., T-150/03. és T-405/03. sz. Jose Maria Sison kontra Európai Unió Tanácsa egyesített ügyekben⁽²⁾) megerősítette azt az egymást követő három tanácsi határozatot, hogy Jose Maria Sison ügyvédeitől megtagadják a hozzáférést a Tanács határozatának alapjául szolgáló azon dokumentumokhoz, amelyek szerint Jose Maria Sison is fel kell venni az azokat a személyeket tartalmazó listára, akikre a 2580/2001/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében bizonyos korlátozó intézkedések vonatkoznak;
- J. mivel egyes tanulmányok rámutattak arra, hogy a nemzeti rendszerek a pénzeszközök befagyasztását átmeneti intézkedésként alkalmazzák addig, amíg a bíróság megállapítja az adott személy bűnösségét, ugyanakkor meg kell jegyeznünk, hogy az ENSZ és az EU szintjén ezeket a szankciókat nem átmeneti intézkedésként alkalmazzák az ítélet megszületéséig, hanem a bírósági ítélet *de facto* alternatívájának tekintik⁽³⁾;
- K. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsának S/RES/1822(2008) sz. határozata az alábbi területeken eredményezett javulást: annak előírása, hogy a szankcióbizottság honlapján közzé kell tenni, hogy milyen alapon sorolnak egy személyt a büntetendők közé; a tagállamok azon kötelezettsége, hogy nemzeti törvényeikkel és gyakorlatukkal összhangban tegyenek meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy a felsorolásban szereplő személyt vagy szervezetet kellő időben értesítsék vagy tájékoztassák a listára történő felvételéről, és hogy ezen értesítéssel együtt megküldjék az ügyirat nyilvánosságra hozható részének másolatát és más vonatkozó információkat; olyan „központ” létrehozása, amelyhez a feketelistán szereplők panaszaikkal közvetlenül fordulhatnak⁽⁴⁾; az összesített listán szereplő nevek teljes körű felülvizsgálata;
- L. mivel még mindig nem létezik olyan nemzetközi jogi mechanizmus, amely ellenőrzi/felülvizsgálja azon információk helytállóságát, valamint az elfogadott intézkedések szükségességét és arányosságát, amelyek alapján az ENSZ szankcióbizottsága szorgalmazza a feketelistára történő felvételt; mivel az egyének még mindig nem fordulhatnak ENSZ-szintű bírósághoz vagy kvázi-bírósági szervhez⁽⁵⁾;

(1) T-228/02. sz. ügy, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran kontra az Európai Unió Tanácsa, EBHT, 2006., II-4665. o., 155. bekezdés.

(2) EBHT 2005., II-1429. o.

(3) I. Cameron „Respecting Human Rights and Fundamental Freedoms and EU/UN Sanctions: State of Play”, 2008. október, tanulmány, Uniós Külső Politikák Főigazgatósága, 21. o.

(4) A központ csupán összegyűjti a panaszokat.

(5) Ibid. Cameron, 37. o.

2009. december 16., szerda

Következetes és világos megközelítés és a Parlament megfelelő bevonása

1. úgy véli, hogy mérlegelni kell a természetes és jogi személyek, szervezetek és testületek ellen alkalmazott összes uniós szankcióra kiterjedő, az érintettek alapvető jogait biztosító általános keretet;
2. úgy véli, hogy a terrorizmus elleni szankciók terén a „külső” és a „belső” fenyegetések közötti különbségtételt a gyakorlatban nehéz indokolni, különösen amennyiben az ilyen szankciók uniós polgárok és lakosok charta szerinti jogait csorbítják⁽¹⁾; úgy véli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikkével összhangban ki kell alakítani a tőkemozgásokra és a fizetési műveletekre vonatkozó intézkedéseknek, így például a természetes és jogi személyek, csoportok vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitások birtokában vagy tulajdonában lévő, illetve őket illető pénzkészletek, pénzügyi eszközök és gazdasági jövedelmek befagyasztásának, illetve – ahogyan a Jogi Bizottság is hangsúlyozta – az Oszáma Bin Ládennel, az Al-Qaida szervezet tagjaival és a Tálibánnal összeköttetésben álló személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedéseknek a jogi kereteit; ez a megközelítés megfelelő mértékű demokratikus elszámoltathatóságot biztosítana a Parlament együttdöntési eljárásán (rendes jogalkotási eljárás) keresztül történő beavatkozásának köszönhetően; kellően figyelembe kell venni a nemzeti parlamentek megfelelő mértékű bevonását a folyamatba;
3. úgy véli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkének (2) bekezdése szerinti jövőbeni intézkedések – például a Zimbabweval szembeni korlátozó intézkedések, illetve a somáliai helyzet tekintetében egyes természetes és jogi személyekkel, szervezetekkel és testületekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések – esetében meg kellene fontolni a Parlammal folytatandó, opcionális konzultáció lehetőségét (az Európai Tanácsnak az Európai Unióról szóló, 1983. június 19-i, stuttgarteri ünnepélyes nyilatkozata mintájára, amely nemzetközi ügyekben opcionális konzultációt biztosít a Parlament számára még akkor is, ha a Szerződések erről hallgatnak); e megközelítés összhangban állna a Lisszaboni Szerződés szellemével és a Parlament e területen betöltött korábbi (konzultációs) szerepével;
4. megerősíti a korlátozó intézkedéseket előíró rendelkezések végrehajtásának és hatékonyságának alapos értékelésére és a Parlament ilyen ügyekkel kapcsolatos megfelelő és időben történő tájékoztatására irányuló kérését; úgy véli, hogy emiatt a szankciókat mindig egyértelmű követelményeknek kell kísérniük;
5. felhívja a Bizottságot, hogy alakítson ki egy független szakértőkből álló hálózatot azzal a feladattal, hogy terjesszen elő a Tanácsnak az adott helyzetekben alkalmazandó legmegfelelőbb korlátozó intézkedésekre vonatkozó javaslatot, továbbá készítsen rendszeres jelentést a fejleményekről a kialakított kritériumok és célok alapján, valamint szükség esetén terjesszen elő javaslatot a szankciók végrehajtási módozatainak javítására; úgy véli, hogy egy ilyen hálózat létrehozása növelné az átláthatóságot, általánosságban véve javítaná a szankciókkal kapcsolatos vita minőségét, és megerősítené a konkrét ügyekben kiszabott szankciók alkalmazását és folyamatos nyomon követését;
6. rámutat, hogy a nem kormányzati szervezetek tevékenységei jelentős mértékben hozzájárulnak a fejlődéshez, a demokráciához és az emberi jogokhoz, továbbá hogy az EU terrorizmusellenes politikáival kapcsolatban hasznos lenne a velük való konzultáció annak érdekében, hogy az adott helyszínen kialakult helyzetről értékes információhoz lehessen jutni; rámutat továbbá, hogy a terrorizmusellenes megtorló intézkedések nem akadályozhatják a fejlődés, a demokrácia és az emberi jogok tekintetében általuk kitűzött célok elérését;
7. hangsúlyozza, hogy a következő észrevételek többek között a Bizottság által az korábbi jogi keret értelmében előterjesztett, a Lisszaboni Szerződésben felállított jogi keret következtében időközben elavult javaslatok tartalmára vonatkoznak; kiemeli, hogy elavult a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozatra⁽²⁾ történő valamennyi utalás;

⁽¹⁾ Ibid. Cameron, 16–17. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2009. december 16., szerda

Az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szembeni korlátozó intézkedésekről

8. emlékeztet arra, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása mellett a terrorizmus elleni küzdelem iránti elkötelezettsége teljesítése érdekében megfelelő eszköznek tartja egyes személyek, csoportok és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztását; hangsúlyozza, hogy az ilyen intézkedések végrehajtásának minden alkalommal szilárd és megfelelő biztosítékok és garanciák mellett kell történnie, figyelembe véve az érintett személyek és szervezetek „feketelistázásából” eredő szigorú következményeket; hangsúlyozza, hogy az Oszáma Bin Ládennel, az Al-Qaida szervezet tagjaival és a Tálibánnal összeköttetésben álló személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikke alkalmazandó;

9. rámutat, hogy a terrorizmus elleni szankciók büntetőjogra kifejtett jelentősebb hatásai tekintetében mélyreható mérlegelésre, valamint arra van szükség, hogy nemzeti szinten az ilyen feketelistázásért megfelelő orvosló intézkedéseket fogadjanak el;

10. rámutat arra, hogy az ENSZ és az EU által összeállított jegyzékre való felvételt és a listáról való törlést illető eljárásokat súlyos kritikák érték, mivel az alapvető jogok (eljárási és anyagi jogok) tekintetében nem nyújtottak elegendő védelmet, sem jogbiztonságot; üdvözlí ezért a fent említett hiányosságok orvoslására a közelmúltban európai uniós szinten tett kezdeményezéseket; sajnálja azonban, hogy főként a Tanács nem eléggé törekedett arra, hogy a 881/2002/EK felülvizsgált rendelet tiszteletben tartsa az érintett személyek és szervezetek alapvető jogait;

11. megkérdőjelezi a benyújtandó indokolással kapcsolatban, hogy a bizottsági javaslat és a tanácsi szöveg megfelel-e a fent említett Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet azon követelményeinek, amelyek annak közlésének kötelezettségére vonatkoznak, hogy ilyen esetekben milyen alapon került egy személy vagy szervezet neve a listára, külön figyelembe véve az érintett személyek és szervezetek azzal kapcsolatos jogaira tett utalást, hogy tájékoztatni kell őket az ellenük felhozott bizonyítékokról;

12. hangsúlyozza, hogy egyes esetekben a bizonyítékok elsősorban az egyedi nemzeti szabályok szerint működő hírszerző szolgálatok által nyújtott információkon alapulnak; megerősíti 2008-as álláspontját, mely szerint a végrehajtói mentesség nem gátolhatja a tisztességes eljáráshoz való jog teljes körű gyakorlását, és a nemzetközi jog megsértése esetén nem vezethet büntetlenséghez; e tekintetben kéri a nemzeti parlamenteket, hogy átfogóan ellenőrizzék kormányaik tevékenységét, valamint sürgeti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkén alapuló európai jogi keret teljes körű és gyors végrehajtását; ismételten hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek részt kell vennie az Európai Unió tagállamaiban működő hírszerzési szolgálatok ellenőrzésével foglalkozó parlamenti bizottságok konferenciája által végzett munkában;

13. szorgalmazza a „terroristaellenes” uniós és ENSZ-szankciórendszerek hatékonyságának átfogó és kellő időben történő értékelését; továbbá aggodalommal jegyzi meg, hogy a „terroristaellenes” szankciók számos régióban vélhetően ellenkező hatással voltak a konfliktusmegoldásra és a fejlesztési erőfeszítésekre, és sürgeti, hogy a szankciórendszerek értékelése során vegyék figyelembe ezt a tényezőt;

14. úgy véli, hogy a szervezetek listára való felvételének, illetve onnan való törlésének ENSZ általi gyakorlatában tapasztalható javulást sürgősen tovább kell folytatni, és a tagállamoknak is belső, célzott szankcionálási (végrehajtási) eljárásaik további javításán kell dolgozniuk, amint azt az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése Jogi és Emberi Jogi Bizottságának fent említett jelentése és függeléke is szorgalmazza;

Egyes Zimbabwéval szembeni korlátozó intézkedésekről, valamint a somáliai helyzet tekintetében egyes természetes és jogi személyekkel, szervezetekkel és testületekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről

15. úgy véli, hogy üdvözlendő a 2008/632/KKBP tanácsi közös álláspontban, valamint az azt követő javaslatban (rendelettervezet) szereplő szándék, mely szerint a korlátozó intézkedéseket a kormányon túl kiterjesztik az emberi jogok Zimbabwében előforduló megsértéséért felelős személyekre és szervezetekre, továbbá üdvözlendő az is, hogy a jogszabályokat összhangba hozzák az Európai Bíróságnak a korlátozó intézkedésekkel sújtott személyek és szervezetek tisztességes eljáráshoz való alapvető jogaira vonatkozó, közelmúltban hozott határozataival;

2009. december 16., szerda

16. úgy véli, hogy gondos ellenőrzést kell végezni annak értékelésére, hogy fennáll-e az az indok, amelynek alapján a korlátozó intézkedéseket elfogadták, illetve meg kell vizsgálni, hogyan lehet a korlátozó intézkedéseket hiteles ösztönzőkkel kombinálni a demokrácia és az emberi jogok Zimbabwében történő előmozdítása érdekében;

17. üdvözlöi és támogatja azon rendelkezéseket, amelyek biztosítani fogják, hogy az EU eleget tesz arra irányuló nemzetközi kötelezettségvállalásainak, hogy azonnali hatállyal végrehajtsa az ENSZ által elfogadott célzott szankciókat olyan személyek és szervezetek ellen, amelyek részt vesznek a Szomália békéjét, biztonságát vagy stabilitását veszélyeztető cselekményekben vagy támogatják azokat, illetve megsértik a fegyverembargót vagy akadályozzák a humanitárius segélyek célba juttatását;

18. megkérdőjelezi azonban – amint az előzőekben már hangsúlyoztuk – a fent említett Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ügyek fényében a Bizottság által javasolt szövegek megfelelőségét a listán szereplő személyek számára nyújtandó arra vonatkozó tájékoztatás tekintetében, hogy milyen alapon került egy személy vagy szervezet neve a listára, és milyen törvényes jogokkal rendelkeznek;

19. hangsúlyozza, hogy – ahogyan a Jogi Bizottság is kiemelte – a kérdéses intézkedések esetén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkét kell alkalmazni, azonban számos feltételnek érvényesülnie kell: például az intézkedéseknek a Bizottság alelnöke/az Unió közös kül- és biztonságpolitikai főképviselője javaslatán kell alapulnia, és a Bizottságnak bele kell foglalnia az intézkedésekbe a jogi biztositókra vonatkozó szükséges rendelkezéseket;

20. úgy véli, hogy figyelembe kell venni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikkét annak érdekében, hogy végrehajtsági intézkedéseket fogadjanak el arra az esetre, ha a jövőbeni javaslatok alapját az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikke képezi;

Az adatvédelmi szempontokról

21. üdvözlöi a bizottsági javaslatban az Al-Qaida szövegről szóló új rendelkezéseket, de felhívja a figyelmet az európai adatvédelmi biztosnak a személyes adatvédelemmel kapcsolatos megjegyzéseire is, különös tekintettel az adatvédelmi elvek alóli felmentések esetleg szükséges egyértelművé tételére, valamint a titkosított információhoz való hozzáférés jogára vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy az európai adatvédelmi biztos által megfogalmazott fenntartások értelemszerűen mindhárom bizottsági javaslatra vonatkozhatnak; sajnálatát fejezi ki, hogy a 7e. cikk (5) bekezdésében a tanácsi szöveg törölte az érintettek jogaira vonatkozó egyértelmű utalást a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően, ugyanakkor ezt csak a 7d. cikk (1) bekezdése említi meg;

22. rámutat arra, hogy a harmadik országok és nemzetközi szervezetek részére történő esetleges adatátvitelnek összhangban kell lennie a 45/2001/EK rendelet 9. cikkével ezen adatok megfelelő védelmének biztosítása érdekében; lehetséges, hogy a javaslatnak tartalmaznia kellene erre vonatkozó rendelkezéseket, valamint, hogy megállapodásokat kell kötni az ENSZ-szel; megjegyzi, hogy a javaslat nem érinti a felelősség kérdését, amely a személyes adatok törvénytelen kezelése és közlése esetén merülhet fel;

23. hangsúlyozza, hogy az érintett személyek és szervezetek az Európai Bíróság által szorgalmazott értesítésének a lehető legátfogóbbnak kell lennie, valamint az adott mellékletekben a listán szereplő természetes személyekről nyújtott tájékoztatást egyértelművé kell tenni ⁽²⁾;

24. rámutat arra, hogy a független adatvédelmi hatóságoknak fontos szerepük lehet a terroristákat nyilvántartó feketelistákon szereplő személyes adatok törvénytelen kezelésének felügyeletében, és így mintegy igazságszolgáltatási szerepkört betöltve hatékonyan egészíthetik ki az igazságügyi hatóságok által végzett felügyeletet ⁽³⁾;

⁽¹⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

⁽²⁾ A szöveg tartalmazhatna egy olyan rendelkezést, amely előírná, hogy „a [...] mellékletben csak a listán szereplő természetes személyek azonosításának ellenőrzéséhez szükséges információk szerepelhetnek, valamint minden esetben az a)– [...] pontokban foglalt információra korlátozódva”.

⁽³⁾ Lásd H. Hijmans és A. Scirocco: „Shortcomings in EU Data Protection in the Third and Second Pillars. Can the Lisbon Treaty be expected to help?” Common Market Law Review 2009, 1512.o.

2009. december 17., csütörtök

25. úgy véli, hogy rendkívül fontos egy adatvédelemmel kapcsolatos, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke szerinti általános keret mielőbbi elfogadása, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 39. cikke által előírt különleges rendelkezések elfogadása is;

*

* *

26. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Egyesült Nemzetek és az Európa Tanács főttitkárnak.

A dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretének a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése után szükséges javítása

P7_TA(2009)0116

Az Európai Parlament 2009. december 17-i állásfoglalása a dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretének a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése után szükséges javításáról (1049/2001/EK rendelet)

(2010/C 286 E/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSz.), az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSz.) és az Európai Unió alapjogi chartájára,
  - tekintettel a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett 2009. november 9-i kérdésekre a dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretének a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése után szükséges javításáról, 1049/2001/EK rendelet (O-0123/2009 – B7-0231/2009, O-0122/2009 – B7-0230/2009), valamint a 2009. december 15-i plenáris ülésen folytatott vitájára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az Unió „tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az uniós polgárság intézményét és megteremtve a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget” (az Alapjogi Charta preambuluma), és mivel „bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult hozzáférni az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak dokumentumaihoz, függetlenül azok megjelenési formájától” (az Alapjogi Charta 42. cikke),
- B. mivel a Lisszaboni Szerződés nem csupán a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelet jogalapját módosította, hanem azt a jogi környezetet is, amelyben ennek a rendeletnek működnie kell, különösen az Unió intézményei és a polgárok közötti kapcsolatok tekintetében ⁽¹⁾,
- C. mivel ezeknek a kapcsolatoknak mostantól az EUSz. új II. címében foglalt demokratikus elvek adnak keretet, amely cím kimondja, hogy „az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárok közötti egyenlőség elvét; az Unió intézményei (...) valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik” (9. cikk), és hogy „minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében. A döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni” (10. cikk (3) bekezdés),
- D. mivel az Európai Közösség teljes integrálását az EU-ba, valamint a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre továbbra is alkalmazott kormányközi rendszer eltörlését a tagállamok azon óhaja vezérelte, hogy „tovább javítsák az intézmények demokratikus és hatékony működését” (az EUSz. preambuluma),

⁽¹⁾ Az EP Jogi Szolgálatának 2009. október 10-i véleménye, 3. bekezdés.